

<https://nos.nl/nieuwsuur>

NIEUWSUUR • [BINNENLAND \(/NIEUWS/BINNENLAND/\)](#) • ZA 25 APRIL, 17:00
• AANGEPAST ZA 25 APRIL, 21:04

Wetenschappers bekritiseren gebrek aan openheid corona-adviezen

Milena
Holdert,
Renee
van Hest
en Jop
de Vrieze
redacteur

<https://www.twitter.com/@milenaholdert> [✉ \(mailto:Milena.Holdert@Nieuwsuur.nl\)](mailto:Milena.Holdert@Nieuwsuur.nl)

Diverse prominente wetenschappers hebben openlijke kritiek op de werkwijze van de adviezen van het Outbreak Management Team (OMT). Dit team adviseert al wekenlang het kabinet om de corona-crisis te beheersen. Het OMT heeft daarmee de belangrijkste invloed op het beleid, want het kabinet neemt de adviezen een op een over.

Nieuwsuur sprak met wetenschappers van verschillende disciplines. Zij wijzen erop dat de totstandkoming en onderbouwing van de OMT-adviezen geheim zijn en daardoor niet te controleren en weinig transparant.

Zo verbaast Eric Jan Wagenmakers, hoogleraar methodologie aan de Universiteit van Amsterdam, zich over het ontbreken van wetenschappelijke onderbouwing in de OMT-adviezen. "Daarmee blijft het onduidelijk of de adviezen gebaseerd zijn op de mening van de experts of op hard wetenschappelijk onderzoek. Dus het is heel moeilijk om na te gaan in hoeverre die adviezen nu vertrouwd moeten worden."

Opgelegde geheimhouding

Ook experts die zelf meerdere keren hebben deelgenomen aan het OMT plaatsen vraagtekens over de gang van zaken. De Groningse microbioloog Alex Friedrich vindt dat er meer transparantie moet zijn over het verloop van de interne discussies van het OMT. Ook heeft hij bedenkingen bij de opgelegde geheimhouding. "Ik ben dit als wetenschapper niet gewend. Wij spreken juist open met elkaar, we spreken elkaar vooral tegen."

Alex Friedrich **NIEUWSUUR**

Veel zaken van het Outbreak Management Team zijn geheim. De leden mogen niet aan de pers vertellen wat er is besproken binnen het OMT, ze verwijzen dan naar het advies. De notulen van de OMT-bijeenkomsten zijn niet openbaar en ook de gebruikte modellen, data en onderliggende stukken die het OMT-team hanteert worden niet gepubliceerd.

Het RIVM zegt dat dit met de gevoeligheid van de besprekingen te maken heeft. De stukken zijn niet via de Wet openbaarheid van bestuur op te vragen en de Tweede Kamer en het ministerie van Volksgezondheid, Wetenschap en Sport krijgen ze ook

niet te zien. Er valt dus op geen enkele manier te controleren op basis waarvan het OMT tot zijn adviezen komt. Het RIVM hield de namen van OMT-leden aanvankelijk ook geheim, maar inmiddels is via de pers meer bekend geworden (<https://nos.nl/collectie/13824/artikel/2331065-dit-zijn-de-experts-die-het-coronabeleid-bepalen>) over het team.

Open wetenschap

Epidemioloog Gowri Gopalakrishna, die aan het VUmc in Amsterdam onderzoek doet naar wetenschappelijke integriteit, zet vraagtekens bij de wijze waarop de OMT-leden zijn geselecteerd, wat hun referenties zijn en waar zij hun beslissingen op baseren: "Dat strookt niet met de principes van open wetenschap."

Gowri Gopalakrishna **NIEUWSUUR**

Arts-microbioloog Jan Kluytmans vindt wel dat de deelnemers aan het OMT vrij en veilig moeten kunnen praten, waarbij punten niet op persoon of instelling herleidbaar zijn. Maar hij is van mening dat de inhoudelijke discussies niet geheim zouden hoeven zijn. "Als wetenschapper vind ik het altijd belangrijk dat je je methode, je resultaten en je adviezen transparant maakt, zodat anderen ze kunnen toetsen."

In een reactie laat het RIVM weten: "Het klopt dat in de regel er geen wetenschappelijke referenties en voetnoten in het OMT-advies zijn opgenomen. Dat de wetenschappelijke onderbouwing van uitspraken 'dus' ontbreekt is echter een onjuiste conclusie." Ook stelt het RIVM dat de taak van het OMT "niet is om een

wetenschappelijke dissertatie te leveren, maar om - op grond van de kennis, ervaring en debat van de brede groep deskundigen - het op dat moment best mogelijke professionele advies te geven."

Lees hier (<https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2331726-volledige-reactie-van-het-rivm-na-kritiek-op-omt-adviezen.html>) de volledige reactie van het RIVM.

"Ik had een discussie over een gebrek aan transparantie verwacht in landen als China, maar niet in Nederland. In die zin verbaast het me echt", zegt Gopalakrishna, die tijdens de SARS-uitbraak werkte als epidemioloog in Singapore. Dit terwijl in de adviezen van het Outbreak Management Team wel uitspraken staan die het kabinet een duidelijke richting geven.

Nieuwsuur sprak met een aantal betrokkenen rond het vaste OMT. Het blijkt dat er op 12 maart een relevante discussie binnen het OMT heeft plaatsgevonden, die niet in het openbare advies is opgenomen. Een paar leden hadden twijfel of de scholen wel open moesten blijven. In het advies valt te lezen: "Algehele schoolsluiting draagt minder bij aan beperking van circulatie van het virus." De verschillende gedachten die hierover leefden binnen het OMT zijn alleen niet opgenomen in het advies, terwijl het OMT wel de mogelijkheid heeft om een zogeheten "tweeledig advies" uit te brengen. Bovendien is ook niet terug te lezen in het advies waar het OMT deze uitspraak op baseert.

Dat is problematisch, zegt Wagenmakers hierover. "Het betekent dat je bezig bent met politiek. Twijfel hoort bij de wetenschap en als wetenschappers het in de commissie met elkaar oneens zijn, dan hoort dat vermeld te worden in het rapport." Maar andersom geldt het volgens hem ook. "Op het moment dat de politiek zegt dat ze alles gaan doen wat de wetenschap adviseert, dan zadelen ze die wetenschappers op met een politieke verantwoordelijkheid."

BEKIJK OOK

Hoe corona de politiek op z'n kop zet ([/nieuwsuur/artikel/2331693-hoe-corona-de-politiek-op-z-n-kop-zet.html](https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2331693-hoe-corona-de-politiek-op-z-n-kop-zet.html))

Dit zijn de experts die het coronabeleid bepalen ([/collectie/13824/artikel/2331065-dit-zijn-de-experts-die-het-coronabeleid-bepalen](https://nos.nl/collectie/13824/artikel/2331065-dit-zijn-de-experts-die-het-coronabeleid-bepalen))

Deel dit artikel:

<https://twitter.com/share?text=Wetenschappers bekritiseren gebrek aan openheid corona-adviezen> <https://www.facebook.com/sharer.php?Facebooku=https://www.nos.nl/l/f/2331727&t=Wetenschappers bekritiseren gebrek aan openheid corona-adviezen&url=https://www.nos.nl/l/t/2331727&via=Nieuwsuur>